

FOAIA POPULARĂ

PUBLICAȚIE ENCICLOPEDICĂ SĂPTĂMĂNALĂ

DIRECTOR : ILIE IGHEL DELEANU
REDACȚIA : Str. Doamnei, 19, București

ABONAMENTUL : 5 lei pe an în toată țara
— Cererile trebuiesc a fi însoțite de cost. —

SĂPTĂMĂNALE

O satisfacție. — În sfârșit însuși guvernul a dat satisfacția atât de așteptată de public : Jules Brun — nenorocitul care, neputându-și creea nici situația unui reporter de fapte diverse în presa parisiiană, practica cu atâtea beneficii industria filo-românismului — a fost destituit din postul care-l ocupa pe lângă comisia română pentru Expoziția universală din 1900.

Așa ne spun *L'Indépendance Roumaine* și *A'evêrul*, și cu atât mai mult suntem îndreptății s'o credem, cu cât motivul destituirii e delapidarea de bani.

Iată-l, în sfârșit, pe lingșitorul reptilian, coborând de pe tribuna de conferințe, urcată prin fraudă, acolo unde fatal trebuie să ajungă toți șarlatanii cosmopolitii, cari își fac o meserie din specula celor mai sfinte idealuri ale poporului nostru.

Ani de zile am suportat, cu uimire și cu indignarea înăbușită în suflet, salariarea nemeritată a acestui scrib de cea mai joasă speță, care, sub cuvânt de filo-românism, lingea mâinile tuturor puternicilor zilei, spre a-si creaa subvenții și beneficii colosale.

Și pe când guvernele plăteau parașii și exrocii literari de talia unui Jules Brun, literații noștri de talent, rapsozi în sufletul cărora își găseau prelung și sfâșietor ecou durerile intime ale poporului nostru — se stingeau în mizerie, desperați de nepăsarea celor obligați de a-le întinde o mână de ajutor.

Disgrațierea lacheului Jules Brun să fie inaugurarea unei noii ere : ne-am săturat de canalii ca Roberto Fava, care, după ce ne mănâncă pâinea și ne cuceresc aplauzele, aleargă în țări streine spre a ne calomnia și ponegri. Și, ca mâine, vom vedea pe pamfletarul Jules Brun alergând la cineștie ce gazetă anti-romină, spre a ne face de ocară și țara și neamul — care i-au deschis inima și punga.

Sunt desțui literați în țara noastră, cel puțin de un talent egal destituitului Jules Brun, cari mor de nepăsarea publicului și a oficialilor : pe aceștia să-i ajute guvernele și vor face o operă națională, iar nu pe lingșii, cari atât timp cât îi plătim ne ling nouă mâinele, gata să lingă pe ale dușmanilor noștri, când aceștia vor plăti mai mult.

Pentru noi toți, cele petrecute cu R. Fava, cu Jules Brun și cu alte secături de speța acestora, să ne fie o lecție.

UN NE-DESTITUIT.

Povestea Reginei bine-făcătoare

Publicăm mai la vale o excelentă poveste datorită eminenței scriitoare Carmen Sylva (M. S. Regina României).

În „Povestea Reginei bine-făcătoare” va vedea ori-cine o pagină din povestea însuși a vieții mult blindei și încercatei Carmen Sylva.

Bucata e scrisă de M. S. Regina la Sinaia, la finele lui Octombrie anul trecut, și tradusă în românește de pe originalul german.

A fost o dată o regină bună la inimă. Ea jindua să curme toate suferințele pe care le vedea pe pământ. Cu cât făcea însă mai mult bine, cu atâta par'că nevoile sporîu. Mijlocele ei erau neîndestulătoare ca să ajute pe cei săraci : cu vorbe nu putea mîntui de dureri pe cei ce jeleau și mina ei nu putea vindeca toate boalele. Credea însă cu neputință că D-zeu să fi vrut o lume așa de plină de neajunsuri, și-si închipuia că, dacă oamenii ar ști să se poarte, ar fi negreșit fericiți. Atunci se duse la biserică și înălță o rugăciune, de a cărei putere și îndrăzneală nici nu-și putea da seama în cea clipă. Se rugă ca și aceia cari, în nesocotința lor, nu știu ce s'ar întimpla dacă li s'ar împlini ruga.

— «Doamne, se rugă ea, de voi înțilni în cale vre-un nenorocit, făca numai privirea mea să-l mîntue de suferințe, chiar dacă ar fi să cadă asupra-mi tot nenorocul lui!».

Cu inima îndurerată eși din biserică, întrebîndu-se dacă D-zeu a ascultat-o. D-zeu pare oare-ori a nu ne asculta ruga... Dar chiar în ziua aceea înțelese că ruga-i fusese împlinită.

Întilni, purtat într-un cărucior, un băiat care nici o dată nu umblase. Îl cunoștea de multă vreme ; dînsul iubea din tot sufletul pe regina cea bună. Ca tot-d'a-una ea se apropie de el, îl apucă de gingașa mînă, și, cu glas duios, îi vorbi de repede de vindecare. Ochii băiatului se deschiseră tot mai mari, iar regina simți că-i pierde din trup toată vîlaga. De odată băiatul se ridică voios : «Par'că ași putea umbla!» strigă el ca în vis, se sculă din culcușul său de chin și începu să umble, ca și cum n'ar fi fost nici odată olog. Regina urmări zîmbind chiotele copilului, se duse acasă, căzu la pat și zăcu multă vreme de dambă. Nu vru să ia leacuri ; zicea că Dumnezeu o va tămădui, cînd îi va veni vremea. Așa se și întimplă.

De atunci ea tot luă asupra-si boale peste boale : orbi, asurzi, muți și fu prinsă de friguri ; dar tot mai frumoasă, mai tînără și luminoasă eșea din aceste

încercări. Nici odată nu se tînguia

În curînd eși svon în lume de minunata ei putere de vindecare — de și dînsa nici o dată nu vorbise despre asta — și oamenii începură să năvălească la regină și s'o chinuiescă cu suferințele lor, fără să bănuiescă ce jertfe le aducea. Se zicea, că regina era primejduită de toate molipsirile și nu voia să se ferească de ele, mai ales cînd era vorba de copii.

Tot așa cu sărăcia. Știa să nascocască multe spre a găsi altora de lucru ; dar ea demult nu mai avea nimic și nu-și putea erta cea mai mică dorință, de oare-ce în tot-d'a-una îi lipseau mijloacele. Cu tot ajutorul soțului ei iubitor — ajunsese ca Sf. Elisabeta : abia de mai avea o haină.

Numele ei era de miș de ori binecuvîntat. Lumea căta să se apropie de dînsa, s'o atingă, să-i prindă o privire ; căci lumina ochilor ei mingia pe cine oglindea. Păcei, care purcedea de la dînsa, nimeni nu-i putea sta împotriva.

Mai greu de îndurat îi erau ceasurile în cari nu era înțeleasă, cînd potolise o zavistie și drept răsplată trebui să auză chiar la vatra sa vorbe neplăcute. Uită o clipă că și aceasta era o parte din darul ei bine-făcător, și plîns în taină. Dar norii se împrăștiară și regina pricepu că și sufletește avea să ia asupra-si relele altora. De atunci răbdarea-i fu neclintită. Oamenii uitară că se purtaseră rău cu dînsa și-si închipuiră că necurmat au iubit-o, că n'au hulit-o nici o dată. Iar dînsa zîmbea : o privire din ochii ei le dăruise uitarea.

Intr'o zi o femeie sărmană o rugă : «Măria-ta, singurul meu băiat e pe moarte. Știu că ai burueni minunate cari vindecă cînd nimic nu mai poate vindeca».

Regina, fără a sta pe gînduri, se duse în pripă lingă patul în care horcăia a moarte tînărul. El deschise ochii împăinjenii și se mai uită odată la dînsa. Această singură privire îi ațîța din nou flacăra vieții ; răsufllarea i se întoarse în piept ; buzele, reci și vînete i se rumeniră și se desghețară, iar muma recunosătoare se aruncă la picioarele reginei, îmbrățișîndu-i genunchii.

Intorcîndu-se, de astă dată acasă, regina nu se simți așa ostenită ca de obicei ; dar totuși se aștepta, ca o boală grea, poate chiar moartea, să o pindească. Care nu-i fu spaima, cînd a doua zi văzu că singuru-i copil căzu greu bolnav, înaintînd cu pași repezi spre moarte !

«Doamne Dumnezeu!» ofta ea. «Această jerfă n'o vei cere de la mine! Trece peste puterile mele!» Zadarnică îi fu ruga! Zadarnice iscusitele ei îngrijiri! Chiar privirea-i perduse farmecul. Copilul ei nu mai deschise ochii ci aiurea despre îngeri minunat de frumoși și despre flori, pînă ce rămase înțepenit și galben, în brațele ei, iar regina doborîță, fără lacrimi, fără jelanie, fără puteri, simțea numai că arde de dureri. Din acea clipă părea că darul ei a părșit-o.

Oamenii ziceau, că ar fi pierdut încrederea în minunatele ei burueni. Veni o vreme de întunecime pentru sărmana regină. Ea își blestema făptura și ruga ei. Își aducea vină, că din pricina ei a cazut tot greul nenorocirei sale și asupra îndrăgitului ei soț. Lumea îi părea așa de întunecată, că și cum ar fi fost impresurată de o noapte fără zori, fără primăvară, fără pomi frumoși, fără cintece de păsări, fără nimic în fine, nimic din toate ce altă dată înviorau sufletul ei. Ea care nu cîrtise nici o dată, cît timp crezuse că mințuise pe alții de suferințele lor, găsi astă dată cerul fără îndurare și nu mai avea tăria de a se bucura de fericirea celor-lalte mume, cruțate de groasnică suferință.

După ce îndelungă vreme rătăcise în noaptea îndoalei, ea adormi în sfîrșit. De odată i se păru că ușa se deschise, că dragu-i copil intră, strălucitor și fericit, că se așeză pe marginea patului, că îi ridică de pe piept povara durerii și îi dădu bucuria cu un resuflet ce răspânda miros de mieșunele. Apoi el zise cu vocea-i duioasă: «Mamă, nu plînge! Tu m'ai făcut atît de fericit, cum n'ai fi fost pe pămînt, cu toată iubirea ta aprinsă! Oare nu m'ai deschis tu cerul? M'ai fost dat să mă întorc acolo, fără dureri și fără păcate, mulțumită jertfei tale, oh, mamă! Nu plînge! Sunt pururea cu tine! Ai făptuit, în evlavia ta, o greșală, crezînd că ai putea să alini toate suferințele lumii și ai fost silită să o ispășești, doborîță la pămînt. Lumea este așa cum o vrea Dumnezeu: o ocnă, un cuptor, o topitoare, o trecere foarte scurtă de la o viață la alta, mai mult sau mai puțin înălțată, după cum am învățat pe pămînt. Răbdare mamă! ceasul mintuirii tale sună, iar eu sunt pururea lingă tine, cu lumina și puterea mea! Tu poți încă să mîngîi, pentru că crezi într-o viață viitoare; pentru că știi bine, că ea ne așteaptă pe toți! Moartea nu este! ci numai o renaștere și, oh! mamă, dacă ai ști cît de frumoasă e, ai aștepta-o cu o nespūsă bucurie și n'ai mai suspina! Sărăcia, boala, nedreptatea și lupta, trebuie să fie! Acestea toate folosesc numai să ne curățim sufletul, să ne ajutăm între noi și să ne miluim. Iată de ce sunt fericiți aceia cari ajută pe cei ce suferă, din toate puterile, jertfindu-se și dăruind tot ce au de dat; dar să schimbăm pămîntul într'un rai, nu se poate și nici nu trebuie; căci pămîntul este un loc de muncă, numit de oameni: «iad sau purgatoriu!»

Regina se deșteptă și de atunci liniștea reintră în sufletul ei. Ea putu să

mîngîie, să aducă bucurie, dar să vindece... nu! Ea nu mai avea nici o dorință; trăia tihnită și fericită, răspîndind pacea în jurul ei.

Trad. de GEORGE A. MANDY.

NU MI-A RĂMAS...

*Nu mi-a rămas de la iubita
Nici o duioasă amintire,
Căci a murit, neștiutoare
De sfînta mea iubire.*

*Păstrez o floare, ce se stinge
Cum moare nota unui cînt:
E singura ce răsărise
La părăsitul ei mormânt.*

D. KARR.

ȘCOALELE IN ELVEȚIA

Cea mai principală îngrijire a statului Elvețian e administrarea școalelor.

Școala e unul dintre cele d'întii fapte care impresionează pe micul Elvețian, unul dintre cele de pe urmă care ocupă gândul bătrînului Elvețian.

Școala îl ia din leagăn și școala îl conduce la mormânt.

N'ar putea să scape de școală chiar dacă ar vrea; n'ar vrea să scape de ea chiar de-ar putea.

Micul Elvețian are ca vis școala, precum Englezul meseria.

Școala îl va primi, îl va reține câți-va ani și îl va face ceea ce e destinat a deveni: bancher or cioban; înțelept or muncitor.

În ori-ce caz, școala nu îl va lăsa să plece înainte de a-l face om.

* * *

Cel mai frumos edificiu pe care-l poate admira Elvețianul eșind din casa lui e școala.

Pușcăriile, azilurile și chiar primăria, sunt ascunse în vr'un colț și numai niște ochi curioși, pot observa lipsa lor; dar școala, Institutul său Academia sunt tot-d'a-una așezate în vederea generală, ele formează subiectul mândriei pentru ori-ce oraș și sat.

Școala devine centrul tuturor frumoaselor gândiri ale Elvețianului.

Micul Elvețian găsește la școală tovarășii săi cu cari învață să cînte și să joace. Amicii săi cu cari se exercită militărește și trage cu carabina.

Elevii parcurg stradele cu muzica și steagurile înainte cîntînd cîntecele lor.

Toată lumea se retrage ca să le facă loc, toți îi salută trecînd, toți se mîndresc pentru ei, toți îi cred «fala țerei».

CONSTANTIN.

CONFERINȚELE DE LA ATENEU

Înainte ca marele dramaturg să apară în fața publicului, d. V. A. Ureche face cunoscut că e foarte vesel că poate avea în gazdă astă-seară pe un Ion — căruia deși nu i se zice *Ion gură de aur* — totuși e ceva mai mult de cît acesta. În urmă dînd perdeaua la o parte, apare d. Carageale, care e întîmpinat de public cu strigate de *Să trăiască!* și *La mulți ani!*

D. Ion Caragiale spune că o întîmplare fericită l'a făcut să se găsească azi pe tribuna Ateneului, și face o comparație de spirit relativ la prezența domniei sale: cînd marinarii pleacă pe apă — spune conferințiarul — ia cu dinșii sfori, rogojini, pentru ca în cas de s'ar ivi vre-o spărtură în barcă s'o poată astupa.

Bătrînul nostru decan — d. Ureche — e marinarul, Ateneul spărtura, și eu sunt aici ca s'o astup.

În urmă citește mai multe nuvele prin care se denotă încă odată ce poate un Caragiale.

Dintre ele menționăm: „Groaznică nenorocire din strada Fidelității,” prin care ridiculizează pe reporterii senzaționali cari desmint la ediția III vre-o groaznică sinucidere anunțată la ediția I; o altă, „Moftangiul român,” o schiță de proiect de studiu științific. Apoi niște „Amintiri de la Bobotează,” un adevărat izvor de hohote de ris. Un șir de întîmplări comice, printre care numărăm și „Pașania țafei moașe,” care după o bună consumație de turtă dulce și limonată, provoacă o pârăitură și dispare, și altele de acest fel. În general, Joii seara a fost una di acele seri rare, care îți fericeste pentru o clipă nevoile vieții.

* * *

*Duminică 10 Ianuarie, conferința d-lui
Scarlat Arion, despre «Chestiunea Socială.»*

Voiu vorbi anul acesta, spune d. Arion, ca urmare la *Chestiunea țărănimei*, desvoltată acum un an, despre marea luptă între bogați și săraci, despre chestiunea socială.

E timpul să ne interesăm ceva mai mult de clasa oamenilor de jos.

Orî ce fenomen social, își are izvorul în cauze economice. După diferite statistice, se poate foarte bine observa cît de mare e diferența între numărul morților săraci și cei bogați. Așa, în Anglia, bogații trăesc în termen mediu pînă la 55 ani, cei săraci de abia ating 29 ani. În Paris moartea e de 10 01000 pentru bogați și de 40 01000 pentru cei săraci. În Anglia mortalitatea atinge cel mai mare număr. Din aceste țire se poate deci judeca avantajul bunului traiu asupra vieții.

Printre copiii mai mici ca de 5 ani mortalitatea e de 75 la sută.

Un alt fenomen social e *crima*. Omul e produsul atavismului. El e stăpînit în tot d'a-una de mediul social. Ferri constată o legătură între numărul evadărilor și prețul hranei cu cît evadările sunt mai multe cu atît prețul hranei; se urcă. Și această scumpete are o influență colosală asupra miseriei.

Ast-fel, în Franța, e cunoscut cazul aceluî om sărac nevinovat, care preferă să intre în pușcărie — asumîndu-și o crimă pe care nu o comisese — din simplul dar gravul motiv că nu avea ce mânca. Cu cît o societate e mai bogată, — constată d. Arion — cu atît mai puțin expusă la creșterea numărului crimelor. Dar clasele noastre bogate sunt corupte, ele nu trăesc de cît în orgii.

Și cea mai puternică dovadă e afacerea Panama, prin care s'au compromis atîția baroni și milionari și afacerea Dreyfus, care va avea ca urmare acelaș lucru.

D-lor, un economist aparținînd școalei liberale zicea: Dacă ar cădea tavanul Burselor, nu știu — nu cred — că s'ar omorî un singur om cinstit.

F. OMER

† GRIGORE MONTEORU

Un mare român s'a stins săptămânile trecute; o familie din cele mai stimate a avut durerea ireparabilă să înceapă un nou an cu o tristeță atât de adâncă.

Grigore Monteoru, unul din cei mai bogați, ca inimă și bani, români, a fost și va rămâne o figură simpatică și demnă de toată stima pentru noi.

Român în toată puterea cuvântului, și-a iubit neamul și s'a bucurat de prosperarea lui, contribuind în tot-d'-a-una la progresul acestei țări, cu punța și cu vorba.

Scolile nenumărate ce a înființat, spitalele ce a clădit și întreținut, bisericile reparate sau din temelii ridicate, cei sărmani ajutați și scoși din nevoie: iată operele neperitoare ale filantropului Grigore Monteoru.

Familia a pierdut un soț neasemănat de bun și un tată iubitor; județul Buzău un protector și un flantrop fără pereche, iar țara un fiu credincios și un om de inimă.

Amintirea lui să fie un exemplu neperitor pentru noi cei rămași.

CUVINTE EPIGRAMATICE

Unui epigramist-politician

Erî „mușca“ în epigrame
Opozantul furios,
Azi de tace, ce ve miră?...
E că'n tihnă... roade-un os.

*

Unui fabricant

— Care a luat păduri în exploatare —
Îți merge bine, spui la toți
Eu nu mă mir—s'o crezi—
Căci știu că ești de mult deprins
Să tot... exploatezi

*

Unei femei

Să răspunzi «chemărei» tale
De femei, toți o vor—
Tu-ai ajuns să poți răspunde
La... chemarea tuturor.

SIGFRID-IAȘI

Hm!... Hm!...

Se apropiase Paștele și țiganul nu-și cumpăraseră încă cioboate.

Și gândindu-se tot la cioboate, iaca că dă d'un jupin cu ciobote în spate.

— De vânzare-s ciobotele domnulea?
— D'apoi di ce?! di muncare știu că nu-s!

— Și cum dai părechia?
— Mai întâi cercă un pureche și vezi cum îți vin, zice evreul.

— Ca bine zici, manca-te-aș!
Cercă țiganul o pereche, dar îl strin-gea al dracului și tot strimba:

— Hm!... hm!...!
Jupinul, șiret, pricepu.
— Da ce, poate ți-s largi, am și mai strimti!....

EMIL VASILIU

NU E PĂCAT?

In taina serei, la răcoare,
Cind vîntul calm se 'ngîină-ușor
Cu murmur dulce de isvoare,
Ca și 'nainte plin de dor,
Frumoasa mea rătăcitoare,
Te-astept, te-astept nerăbdător...!

Si aū trecut atitea seri
De-ale frumoasei primăveri,
Cu farmec dulce și cu lună
Nepetrecute împreună...!

Neterminate, bine știu,
Că sunt acele dulci poeme;
Și glasul inimii să 'mî vîi
N'a încetat ca să te cheme, —
Ce ai de gînd de nu-mă mai scrii
De loc, de loc, de la o vreme...?!

Nu e păcat de-atitea seri,
De-ale frumoasei primăveri,
Cu farmec dulce și cu lună
Nepetrecute împreună...?

G. CRĂCIUNESCU

CONDUCTORUL

În sala mai mult întunecoasă a restaurantului-gărei, la lumina slabă a lămpii, staū cătu-va la mese. De afară, în răstimpuri, răsună cele două clopote, dând semnale prelungi, în tăcerea nopții de iarnă.

La o masă mai din fund, stă conductorul, un om bărbos, dar mult slab, cu geanta la sold, cu capul plecat și sorbind cu lăcomie din pahar, așa singur, singurel.

Nici un prieten pe lângă dânsul—î vine mai mult să doarmă de cât să bea, pentru că de la un timp nici somnul nu-l mai prinde; nu mult și doar iarăș va trebui să plece cu trenul, repede, repede, pe drumul de omăt, până departe, unde se zice că 'și a isprăvit «cursa».

Dacă bea mereu, și dacă tot amețit se sue în vagon, nu-l cunoaște nimeni și serviciul nu și-l neglijează de loc, tot așa 'și face el datoria ca și pe atunci... ba nu;—o dată cerind bi-letul unui pasager care se părea că doarme, la nceput nu voise să i-l dea; de ce se uitase acesta, bine la dînsul? Adică, să-l fi cunoscut oare că nu era el tocmai treaz? ori ce să fi fost atunci? că doar și dânsul se cumpănea pe bancă—ori poate un beat cunoaște la altul? Dar ia să vedem, cine-l adusese pe dânsul într'această stare, dacă nu «cei de sus» nu era el conductorul de clasa întâia cel mai cinstit și cel mai muncitor? De ce într'o bună-zî se trezise cu degradarea, de ce-l coborăseră cu două grade în jos și 'l dădură tocmai la a treia?

Pe un simplu raport? dar pentru ce n'au voit măcar să cerceteze mai omeneste dacă era el sau nu vinovat, dacă învinuirile acele, arătate acolo, erau sau nu adevărate?

... Apoi Șeful Stației, dacă se ru-dește cu «cine-va» dintre «aceia»..... dar în-caltea stiu că i a făcut-o dânsul.

... Auzi dumneata, să se ducă el, cu nevasta, cu patru copii și cu cele trei cumnate, să se ducă mereu cu clasa întâi în tot «parcursul său» și fără

control—dar bine, o dată nu zic ba, ori de două-ori, ori de trei-ori, dar vezi că prea, prea se făcuse obicei; și cine lua pe urmă peste obraz ? nu tot dânsul și de ce dar râdea atunci Șeful ?!

Aci, Conductorul obosit de gânduri și amețit, dă din cap ca și cum ar fi aprobând ceva și oare-cum multumit răstoarnă un alt pahar, ochii îi sticlese și se uită aiurat împrejur; se aud sfârșituri groase în sală dincolo...

... Câte să fie ? scoate cu anevoe cea-sornicul.. două-spre-zece și jumătate.

La unu și un sfert va trebui din nou să plece, încă o jumătate de ceas până să vină în stație trenul de Moldova.

... Mașina șueră ascuțit și dureros... vine trenul...

Nu mult, și călătorii pornesc iarăși înainte. Conductoru 'și luase atribuțiunea, mașina șueră din nou și din nou trenul o rupe la fugă prin putearea nopței, tăind în calea lui stratul de omăt, din ce în ce mai gros.

*

Sunt orele trei despre ziuă și trenul e aproape de pod — o șuerătură scurtă și pe urmă o ia încet, tot mai încet la vale. Afară vâjje strașnic vântul și ninge și ninge într'una, peste tot, în vagonul de-a doua mai toți dorm. Peste cinci-spre-zece minute vor ajunge la stație.

Conductorul, de și tot amețit, dar cu o grijă care acum e mai stăpână de cât ori ce pe dânsul, 'și aminteste de datorie numai de cât. Doar nu 'i a zis nimenea vre-o dată că-și neglijase serviciul... slavă Domnului, e om bătrân... Ceea ce a fost era o dușmănie și... s'a trecut; el, tot el, e și tot corect rămâne în inima lui—ce-î pasă de alții.—Așa, deschide ușa vagonului și ese afară, în timp ce viscolul năvălește pe cât poate mai mult, înăuntru până să fie oprit.

E 'ntuneric mare și doar numai scântele și fumul gros al mașinei dacă mai rămân în urma trenului...

Dă să treacă în cel-alt vagon... dar în acea clipă, o amețală l'a coprins, o durere surdă, și când să se apuce de lanț, s'a prăbușit în jos.

Se sguise par'că puțin trenul în mersul lui fulgerător.

În depărtare, în zori de ziuă.... la stație, conductorul nu se ivise. După toate cercetările făcute, de la stația vecină răspundea de plecarea lui și doar numai atunci s'a putut naște groasnică bănuială.

Îndată plecă o mașină izolată cu Șeful Stației și cu lucrători; se luară și facile și încet, încet, s'au pornit în căutarea lui. Printre dealuri, la o cotitură, din nou se sguide mașina—se împedecase de ceva, dar trecuse înainte. S'au oprit.

La lumina roșiatică a faclelor, se văzu bine, lângă șine, o grămadă de oase cu carne amestecate cu sânge și cu stofă din haine, și mai în colo un picior tăcat în trei, toate acoperite cu un strat subțire de omăt pătat în roș.

Și tot ninge într'una.

V. GH. GHERASIMESCU.

B A S M

«A fost odată ca 'n povești...»

Eminescu

A fost o fată și-un băiat...

— Ei și? Povestea-i veche!

Frumoasă ea ca un păcat,

El slut fără pereche.

Și fata-a ris de-al lui amor.

Ah, tristă e povestea lor!

Ți-am spus cum basmul s'a sfârșit?

— Cîntînd, muri băietul...

De doru-î însă nesfîrșit

S'a stins și ea cu 'ncetul...

Mult trist e și nemîngîiat

Un basm c'o fată și-un băiat!

DELATUTOVA

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

O plantă insectivoră

O mulțime de cercetări de la Darwin încoace s'au ocupat cu studiul plantelor insectivore, care mănâncă insecte—care trec de cele mai rare plante.

Este știut că o grupă de plante mai ales din familiile Droseraceae, Utriculariaceae, Loeaceniaceae și Nepentee sunt conformate pentru prinderea insectelor și animalelor asemănătoare, care se distrug printr'un ferment secretat de plantă.

Cele mai cunoscute dintre aceștia sunt Dionoea Maxicopo, care cu foile dințate și acoperite cu peri prinde animale și le strivește la atingere.

Apoi Drosera cu frunzele ei cleioase care servesc ca niște lațuri pentru prinderea insectelor.

Aceste plante mănăitoare de insecte își iau hrana într'o formă cu totul oșebită de a plantelor cu clorofilă.

Ele se nutresc o parte cel puțin cu substanțe organice deja formate, ale căror materii albuminoase le disolvă (lucrul care de altminterea se întâmplă și în stomachul animalelor) și apoi le absorbă prin frunze.

De curând s'au găsit și unele plante care prind și ele insecte fără ca să se nutrească cu ele. Aceste plante prin urmare, dacă ar fi să le comparăm cu sentimentele omenești, fac această numai de cruzime.

Cele mai importante din aceste plante insectivore sunt Physianthus Olbeus din familia Asclepodelor.

Physianthus este original din Brazilia dar s'a acclimatizat și în Canada. Arthur Harrochy cure a văzut această plantă și apoi a descris-o o intitulăză „planta crudă“.

E o plantă acățătoare care înflorește în luna August și prin mirosul ce împrăștie atrage insectele.

Mai cu seamă fluturii își viră trompele pentru ca să sugă nectarul dulce, dar de îndată sunt prinși.

Explicația este foarte simplă. Floarea e formată din două jumătăți cu marginele dințate, la început moi, dar care mai tîrziu se întăresc.

De îndată ce un fluture își viră trompa în floare, cele două jumătăți se strîng și îl prind ca într'un clește.

Insectele mor de foame fără ca planta să se nutrească cu ele: de aceea Physianthus nu se mai poate numi o plantă insectivoră.

Totuși această cruzime își are scopul. Polenul aceste plantă nu e pulverulent și de aceea se răspândește cu mare greutate în

cât visita insectelor îi aduc foloase; numai fluturii slabi rămân prinși, cei mai tari scap și duc cu ei polenul pentru a fecunda cu ei altă plantă.

În America de Nord mai există încă o plantă din cele crude, anume Cuicus discolor.

(Din Revue Scientifique) GÉRARD.

RUBRICA VESELĂ

Logică turcească

(Actul I)

Fatmé, mindra odaliscă a lui Caldarim Sultanul, Șade 'n parc și blind privește la Bosphorul liniștit. Ea visează... nu pilafuri... nici halva, ci ea visează, Pe Tusluc, vizirul care de ea s'a îndrăgostit! Il așteaptă... nu mai vine, tremură, îi este teamă. Să nu-î prindă tocma-acuma Caldarim, răul Sultan Căci pe el—ea îl urăște de și-i dă pilaf într'una, ...O, s'a plictisit, s'ermana, stînd cu el aproape-un an,

(Actul II)

Dar Tusluc apare... iată-! Mindru ca o semilună, — Cea mai dragă-a mea femeie din întreg Aliot-

[manul! Zice el și-o îmbrățișează... și-o sărută... o sărută... ..Caldarim în prag s'arată invirtindu-și iataganul! — «Ce-ai făcut tu Fatmé?... Spune-mi!» Calda-

[rim întreabă 'ndată. Iar Tusluc, vizirul, zice: «Crede, Fatmé n'a făcut! Mai nimic ci eu, Sultane, cînd plecași tu singur

[spus-ai: „La palat, vezi, ține-mi locul!» ...«Și eu locu-

[ți-am ținut. NARETTY

DE PRETUTINDENI

*** *Chiriile caselor în Paris.* Sunt în Paris 50.000 proprietari și 775.000 de chiriași. În termen mediu pentru 810.700 case locuite și 57.000 locuințe rămase neînchiriate, vine de fie-care casă cam 3 persoane. Numărul chiriilor anuale se ridică la 783 de milioane. În Champs-Elysées chiria medie pentru cap de familie este 1.025 lei; în cartierul „de la Madeleine“ de 700 lei; în suburbia Saint-Honoré de 640 lei. Preturile merg descrescînd în cartierele de pe șoselele d'Antin, des Invalides, de Chaillot, Saint-Thomas-d'Aquin, de Saint-Georges, în piața Vendôme.

Cuarterul unde costă mai eftin e acela de la Gare, în al 13 arondisment, unde chiria medie este de 55 lei de persoană pe an.

S'a calculat că valoarea aproximativă a imobilelor în Paris, valorează mai mult de 11 miliarde.

*** *Luna Ianuarie.* În reforma care a făcut-o calendarului, Numa a schimbat luna Ianuarie și a trecut-o de la a 11-a lună la întâia, unde este și acum.

Această lună, care are 31 de zile în calendarul modern, începe cu 7 zile după solstițiu de iarnă.

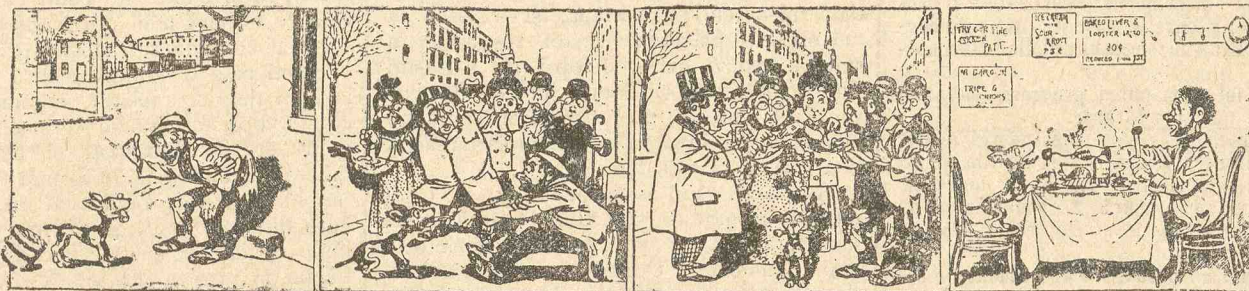
Mediul temperaturii care domnește în timpul duratei sale este de + 2o 31, iar mediul presiunii barometrice de 776mm. 47.

În concordanță cu calendarul republican, 1 Ianuarie corespunde aproape cu a 11 zi din a patra lună din calend. republ. și 31 Ian. cu a 11 zi din a 5-a lună din calend. republ.

*** *Aparițiunea planetei Marte,* care s'a produs luna aceasta este departe d'a fi singura particularitate de observat în cursul astrelor.

Prin urmare unei serii de coincidențe prea rari, toate cele-lalte planete au fost

INALTA ȘCOALA DE CERȘETORIE

Actul I

— Mă, Fidel. Na osu ăsta. Să nu dea dracu să 'l lași din gură, ori cit oi trage eū de el... Auzi mă... Dacă vei fi cu minte dîseară luăm masa împreună. Dacă nu, te așteaptă o trinteală.

Actul II

(Lumea se adună la țipele cerșetorului).
— Ce-o să mîncîc eū.. Vai! N'am mincat de trei zile!... Pleacă cu Fidel

Actul III

Toți în cor : lasă cățelu 'n pace... Na, na, ține să mîncînci o supă bună. (Incasează ciți-va leușori).
— Fie-vă milă!

Actul IV

(Cerșetorul în odaia d-lui la masă cu Fidel).
— Bravo Fideluș... Afacerea merge bine. Miine o repetăm.
Prinzul urmează liniștit.

vizibile în același timp ca Marte, în zilele trecute de luna nouă din 11 Ianuarie.

Inainte de ridicarea soarelui, s'a văzut Mercur și Venus, care cu o strălucire puternică a luminat foarte viu partea despre orient.

Jupiter și Saturn s'au arătat în aceeași parte a orizontului, în timp ce Marte d'abia se vedea.

Grație lipsei lunei, cerul fiind destul de limpede, a fost un spectacol prea frumos, ce nu s'a mai văzut la Paris de ciți-va secolî. Este inutil a spune că la o epocă de necunoștință, astrologii văzuseră în această circumstanță sigura prevedere a evenimentelor.

* * * *Directorul* uneia din cele mai răspîndite jurnale sensaționale, din Statele-Unite avu ideea d'a scri împăratului Germaniei, propunerea de a-i face o istorie asupra consecințelor războiului Spano-american. El însoțea scrisoarea cu un cek de 25.000 fr. ca onorariu.

Istețul nostru confrate n'așteaptă mult timp răspunsul.

Ceckul fu înapoiat prin poștă însoțit de un cuvînt foarte urît al ambasadorului germaniei din Washington, anunțîndu-l că M. S. n'avea nici plăcerea, nici timpul d'a se ocupa de ziaristică.

Potriveală nepotrivită

— Bună dimineața, surată.
— Bună să-ți fie inima; după țî-e căutătura, surățică.
— Hai, mergi la apă?
— Cum să nu merg.

— Ia te uită, soro, la Toader a Pocovnicului; ce mai de hărnicie pe capu lui; nu stă cât îi ziuica de mare; umblă cum e o sfârlează după treabă; halal de pocovnicuța că l'a mai făcut; știu că l'a făcut într'un ceas cu noroc. Numai de l'o noroci D-zeu și c'o femeie după gustu lui; știu co-lea frumușică și hărniceică, că de alt-fel, e păcat de el săracuțu.

— Ba că să zici... Hai, ce zici surată? Eū ași chiti, că numai bine s'ar potrivea cu Tinca lui alde moș Prisăcaru. Zeū așa.

— Că bine zici, surată numai de i-ar împerechea D-zeu, că tare s'facuți unu pentru altu.

* * *

După o lună

— Aî auzit, surată, că vorba noastră s'a isbândit?
— Care vorbă?
— Ia, cea cu Toader și Tinca.
— Tacî surată!
— Duminică le cântă popa „Isaia dănuțește”.
— Să le fie într'un ceas cu noroc.
— Să dea D-zeu.

* * *

După două luni

— Ce naiba o fi având Toader, soro? că de când s'a insurat, i-a fugit bujorii din obraji; s'a făcut cum e luminărica de ceară fața lui. Ce-o mai fi și asta?
— Ei, ce să fie, a dat și el peste vorba ceia: „potriveala nepotrivită”.
— Adică cum?
— Iacă cum: Tinca după măritiș, a început a spori din gură la Toader, azi una, mâini alta, până ce-a ajuns o curată scorpie și o pacoste pe capul bietului om; ba s'a făcut o lenoașă de s'a dus vestea la Țarigrad.
— Săracu; și el 'i așa de bun ca pâinea cea caldă!...
— Hei! dar dacă ar fi numai asta!...
— Da ce mai este surioară?
— Ia, ce să fie; după cât am auzit, ea umblă alătura cu drumu; se cam uită la fecioru arendașului.
— Săracu bietu Toader!...
— Păcat de el.

* * *

După trei luni.

— Ia te uită colo! că de un cârd de vreme nu te-am mai văzut. Ce mai faci surată, ce mai robotești?
— Ce să mai lucrez, surată; ia câte ceva de-ale casei, să nu te găsească moartea sezînd.
— Da, nu știu ceva?
— Ba știu, dacă mi'i-spune.
— Lumea vorbește că Toader ar fi înnebunit.
— Ia tacî, soro! Și cum?
— Tinca să trăiască. Ea s'a făcut pomană asta.
— Vai de mine, surată!
— Curat așa. Dar ia ascultă, ș'apoi să-ți faci cruce ca de dracu. Intr'o zi, ce-a făcut, Tinca noastră, ce-a dres, că a îmbrobodit cu vorba așa de bine pe bietul Toader, în cât l'a înduplecat să meargă să prindă

pește cu plasa pe câmp, adică prin fâneată, încredințându-l că a văzut pe varăsa, o altă scorpie, prinzând pește pe câmp. Omul îi făcu pe voe, crezând și el că doar s'ar mai îmbuna lucrurile.

— Ei, ș'a prins pește?

— A prins și stai să vezi cum... Tinca în ziua aceea, mai de dimineață, a cumpărat de la o căruță ca vre-o trei kilograme de pește proaspăt; niște știuci mărișoare și le-a furișat de Toader. Când a venit vremea ca să plece cu plasa la câmp, desfăcu plasa și începu a o țării prin iarbă, când iacă o prepelețică sboară din fața lor; omul se uită după ea, Tinca, găsind timp, luă iute din brâu o știucă și aruncînd-o în plasă, strigă: trage bărbate. Când ridică plasa găsînd în ea o știucă. Toader se minună, el nu-i vorbi de astă întâmplare, dar viri știuca în traistă și plecară mai departe. Și cum îi spun, mai speriară un iepure, câte-va prepelețe și tot făcînd așa prinsă pește ce l'avea Tinca în brâu, apoi plecară acasă. Cum ajunse acasă, Tinca 'i zise lui Toader să cheme la ei pe alde d-nu primar, perceptor, pe cuconășu Tănase..., pe preot și pe d-nu notar, că ea are să facă o masă în lege cu peștele ce l'a prins; așa să mai petreacă și ei odată, cu toate că lumea le scornește atâtea ponoase. Omul îi făcu pe voe.

Nu trecu un ceas la mijloc și Toader și cu toată ceata chemată, intrară în ograda, găsind pe Tinca noastră pe prispa casei.

— Gata-i masa femeie? zise Toader.

— Ce masă, omule, ești nebun, ai adus ceva și nu țî-am făcut?

— Cum? da peștele care l'am prins azi pe câmp în fâneată, unde-i?

— Ia ascultați, oameni buni! cică a prins pește azi, în fâneată, dacă s'a mai auzit una ca asta de când îi pământu: să prindă pește pe uscat; ia vedeți și judecați și d-voastră cu cine-mi mîncînc eū zilele!

Bieții oameni încremeniră de cele ce auziră și se împrăștiară fie-care pe la casele lor, *jelind pe biata femeie*.... și iaca-așa dragă surată: acu toată lumea zice că Toader 'i nebun.

— Ferească D-zeu și pe puil de șearpe de așa scorpie!

— Ei, vezi, nu-i curat vorba ceia: *potriveală nepotrivită*.

— Păcat de bietu Toader!

— Seara bună, surată.

— Seara bună.

S. VECHIU, Invățator.

PREMIU EXTRA-ORDINARE

Facem apel călduros la stimații noștri cititori și abonați—și în special la stimulatele și gentilele noastre cititoare și abonate—a ne da concursul procurându-ne în cercul amicilor d-lor abonați noi.

Numai ast-fel vom putea progresa cât mai mult pentru plăcerea tuturilor.

Pe lângă recunoștința ce vom păstra acelor cari ne vor procura abonați vom acorda și următoarele premii, trimi-te franco la domiciliu.

a) Celor cari ne procură 2 abonamente, un elegant volum legat în pinză roșie „*Poesiile unei Regine*“.

b) Celor cari ne procură 5 abonamente o colecție a anului 1898.

c) Celor cari ne procură 10 abonamente, un abonament gratis pe 1899 și un volum „*Poesiile unei regine*“ legat în pinză.

d) Celor cari ne procură 15 abonamente, un abonament gratis pe 1899, o colecție a anului 1898, plus o elegantă cutie cu parfum.

e) Celor cari ne procură 20 de abonamente un frumos serviciu de scris în valoare de 30 lei, plus un abonament gratuit.

Credem că prietenii acestei publicații vor face tot posibilul a ne îndatora, rămânându-le la rându-ne cu totul obligați.

Ajunge puțină bună-voință și stăruință, ca toți amicii d-lor, față de efințitatea «Foaei populare» și bogatul ei coprint, să se aboneze cu plăcere

Se înțelege că prin abonamente pretendem trimiterea costului înainte.

CALATORIE IN LUNA

— URMARE —

„Excelențele Voastre vor bine-voi a'și aminti de umilitul meșter, anume Hans Pfaall, meșter dregător de foale, care cu alți trei indivizi s'au făcut ne văzuți din Rotterdam, sunt aproape cinci ani, într'un mod care nu s'a lămurit. Cu voia Excelențelor voastre subscrisul sunt Hans Pfaall în ființă.

Se știe de cea mai mare parte a concetățenilor mei, că am locuit în curs de patru-zeci de ani, căsuța de cărămidă din capul ulicioarei numită *Sauer Kraut*, pînă în ziua cînd am perit. Strămoșii mei au locuit din vechime aceiași casă, unde exercitau ca și mine meseria de dregători de foale—și ca să spun adevărat pînă în acești din urmă ani, de cînd politica a turburat creerii lumii, nu era în Rotterdam o meserie mai considerată, ași cuteza să spun, mai înfloritoare.

Credit aveam, lucru nu lipsea nici odată și banii m'ajungeau.

Însă nu întirzie d'a se simți roadele libertății; vorbe late și sforăitoare, radicalism și tot ce urmează.

Acei care erau înainte mușterii noștri cei mai buni, nu mai avură timp să cugete la noi; abia se puteau ține în curent cu revoluțiile, progresul inteligenței, spiritul secolului, crizele ministeriale, alegerile etc.

Cînd voiaș să-și ațite focul se serveau de cite un ziar pe care-l făcea apărătoare, așa că nu mai fu trebuință în tot Rotterdamul de dresul vre-unei foale.

**

„Această stare de lucruri ajunsese nesuferită. Sărăcisem de tot și în neputință d'a mai împlini datorile cari mă apăsa, căci aveam o femeie și copii de hrănit.

Cugetam cu serioșitate la cel mai bun mijloc d'a pune capăt suferințelor mele.

Vai! creditorii nu mă lăsa în pace. Imi înconjurau casa de dimineață pînă în amurgul serii: trei mai cu seamă mă perse-

cutau neîncetat, stînd ca sentinelele la ușe, amenințându-mă cu asprimele legii. Făcui jurământ să-mi răsbun pe ei dacă vre-o dată mi-ar cădea în mână, și — D-zeu să mă erte; — plăcerea acestei răsbunări fu singura cauză care-mă opri de a nu-mi pune capăt zilelor. Totuși crezui de cuviință să amăgesc pe persecutorii mei cu făgăduințe, așteptând ca întâmplarea să-mi dea ocazie să mă despăgubesc.

„Intr'o zi cînd scăpasem de ei fusei mai posomorât de cât altă dată. Umblai mult fără nici un scop, prin suburbiele cele mai întunecoase, cînd de o dată mă lovi de raftul unui vânzător de cărți vechi. Lua un scaun și șezui fără a ști ce fac, deschisei cea d'antăi cartă ce apucaii.

Era o carte asupra astronomiei speculative de profesorul Encke, din Berlin, sa de un francez al cărui nume o fi semănând cu acesta. Aveam câte-va idei de știință și mă interesă acea carte, în cât o citii de două ori din scoarță pînă în scoarță și atunci privii în jurul meu.

„Inoptase! Plecaii spre casă. Dar subiectul citirei mele unindu-se cu niște spuse ale unui văr al meu de la Nantes mă impresionase foarte mult, și tot mergînd prin stradele întunecoase imi aminteam judecata cutezătoare a autorului, judecată care în unele locuri covârșea inteligența mea.

„Era târziu cînd ajunzei acasă mă culcai îndată. Nu-mi fu cu puțință să dorm.

Petrecu-i toată noaptea cugetînd. A doua zi mă sculai de dimineață, și alergai la vânzătorul de cărți și cumpărai cu ce bruma bani mai aveam, câte-va cărți asupra mecanice și astronomiei practice. Mai multe zile citi mereu și curînd ajunzei să știu atâtea pentru a pune în practică un proiect pe care cred că numai dracu mi l'a insuflat ca să scap de creditorii mei.

Mi-am dat toate silințele ca să potolesc pe creditorii mei cari nu mă lăsa în pace. Și pentru ca să isbutesc vîndui o parte din lucrurile casei, cu produsul cărora le plăti datoria pe jumătate, făgăduindu-le că restul le voi plăti îndată ce-mi va isbuti un oare-care proiect, pentru a cărui îndeplinire aveam nevoie de bine-voitorul lor concurs. Fără multă osteneală îi făcui să-mi promită ceea-ce le ceream.

Lucrurile ast-fel pregătite cu ajutorul soției mele, și ferindu-mă cât se poate, vîndui ce-mi rămase în casă, mă împrumutai de la unii de la alții, cu mici sume de bani, fără să am gând (o mărturisesc cu rușine) d'a plăti vre-o dată.

Cu banii adunați cumpărai în ascuns mai multe bucăți de pânză subțire, sfoară, lac, cauciuc, un coș mare de nuele, comandat într'adins de mine, și alte lucruri necesare pentru facerea unui balon foarte mare. Însărcinați pe soția mea a'l coase. Pe cînd ea îl cosea, eu cu sfoară făcui o plastră în care așezai un cerc și o fringhie. Mai cumpărai instrumente ca să pot face experiențe în înaltele regiuni atmosferice.

* * *

Luându-mi toate măsurile convenite, peste noapte dusei într'un loc singuratec, afară din oraș, balonul, mai multe țevi de tinichea, oare-care cantități de substanțe metalice și semi-metalice și vre-o zece sticle cu un acid foarte comun.

Gazul care se face din aceste substanțe este un gaz încă necunoscut, știut de mine și un altul; pot spune că este un element al azotului, considerat de mult ca ireduc-

tibil, de trei zeci și șapte ori mai puțin dens de cât hidrogenul. N'are gust, dar miroase; arde cînd este curat cu o lumină verzue. Vărului meu din Nantes îi datoresc secretul compunerii acestui gaz.

Săpai câte o groapă pentru cinci butoiașe în timpul umflării balonului. Aceste cinci gropi, formați un cerc al căreia diametru era de două-zeci și cinci de picioare. În mijloc unde aveam să pun un butoiu săpai o groapă mai adîncă. În fiecare din cele cinci gropi am pus câte o cutie de tinichea cu cinci zeci de livre de iarbă, iar în groapa din mijloc o cutie cu 150 livre. Am pus cutia din mijloc în comunicare cu cele-lalte cinci prin mijlocul unor șanțuri acoperite; apoi înfigînd într'una din cutii vârful unei feștile, lungă de vre-o patru coți, am astupat groapa și am pus unul din butoiașe (l'asupra lăsînd afară ca de-o schioapă cel l'alt capăt al feștilei. Am astupat asemenea și cele-lalte gropi așezînd toate butoiașele la locurile lor. Afară de lucrurile arătate mai sus, am dus la viitorul meu quartier general, unul din aparatele perfecționate ale lui Grimm, pentru condensarea aerului atmosferic după ce i-am făcut oare-cari modificări.

Balonul meu fu gata.

Pusei pe soția mea să jure că va ține secretul; i-am făgăduit că me voi întoarce îndată ce împrejurările vor îngădui și-i lăsaî toți banii ce-i mai aveam.

Eram sigur însă despre dînsa. Știam că este în stare să scape singură din orice încurcătură și cred chiar, că n'a fost tocmai supărată d'a se vedea scăpată de un soț pe care tot-d'a-una-l considerase de trîntor, umblînd după cai verzi.

Ne-am despărțit noaptea. Cu ajutorul celor trei creditorii am transportat prin drumuri ascunse balonul, luntrea și toate cele de trebuință la locul unde pregătisem celelalte.

Era în noaptea de 1 Aprilie. Era întunec: nici o stea pe cer, și o ploaie măruntă ne cam supăra. Ceea ce mă îngrijea mai mult era ca umezeala să nu-mi îngreueze balonul cu tot lustru ce-l dasem; mi-era teamă să nu se moaie și praful de pușcă.

Din fericire nu s'a întîmplat nimic. M'am pus îndată la lucru ocupînd și pe creditorii mei cari nu încetau a mă hărțui cu întrebările. În neștiința lor am aflat bănuiala că am încheiat pact cu dracul; însă dorința d'a se vedea plătiți îi făcea să nu se gîndească dacă sufletul meu va fi osîndit sau nu. După patru ore de lucru balonul se umflase îndestul.

Am legat luntrea în care am pus tot bagajul meu: un telescop, un barometru, un termometru, un electrometru, o busolă, un orologiu, un clopoțel un duce glas, un glob de sticlă din care scosesem aerul etc. etc. N'am uitat aparatul condensator, var nestins, ceara roșie, apă, mîncare, o pereche de porumbi și o pisică.

Spre ziua înțelesei că trebuie să plec.

Făcînd să-mi cadă țigarea și aplecîndu-mă s'o ia, profitai pentru a da foc la feștila al cărei căpătăiu eșia de sub un butoiu, fără ca creditorii să observe; apoi sări iute în luntre și tîrînd singura fringhie care ținea balonul legat de pămînt mă înălțai de odată c'o uimitoare iuțeală.

Abia mă suisem vre-o cinci zeci metri și c'o detunătură grozavă ajunsese pînă la mine un nor de nisip, flăcări, bucăți de

lemn și fer, membre omenești în cât de teamă căzuți lungit în luntre.

Creditorii mei fuseseră asvirlitși în aer prin explozia erbei de pușcă.

* * *

Se scurse cât va timp până când să-mi vii în fire. Avui mulțumirea d'a constata că balonul nu suferise nici o stricăciune. Erau șase ore. Înălțarea urma cu iuțea și barometrul arăta o înălțime de 3 mile aproape. Atunci zării jos pe ocean ceva negru, mic și lunguet.

Indreptai telescopul și văzuți că era o corabie de război. Afară de acest vas nu mai vedeam de cât oceanul și cerul.

Scopul călătoriei mele era d'a mă duce în lună. Calculul, combinările mele nu m'au înșelat precum veți convinge. Ajungând la o înălțime de vre-o patru mile, aruncați din luntre un pumn de fulgi și constatați că mă înălțaiți cu o iuțea îndestulătoare, Răsuflam bine și nu suferiam nimic. Pisica, culcată pe o haină, se uita a lene la porumbeți; aceștia, legați ca să nu sboare, piguleau câte-va boabe de ovăz aruncate pentru ei în fundul luntrei.

„La șase ore și douăzeci de minute, barometru arăta o suire de cinci mile. Din când în când începu a simți dureri de cap mai ales pe la urechi. Companioni mei de drum, pisica și porumbeii se arătau foarte sănătoși.

„Când era șapte ore, balonul intră într'un nor des, un fel de ceață care îmi cam strica aparatul condensator și mă răci până în măduva oaselor. Ca să mai ușurez balonul, aruncați două bucați de plumb.

*

„Ușurarea balonului fu fericita idee, căci putui eși, din nor, și suirea începu cu o repeziune mult mai mare.

Nu trecu mult și de o dată un fulger trecu prin nor, îl aprinse, dându-i înfățișarea unui grozav incendiu. Ce trebuie să fie un asemenea fenomen isbucnind în întunec! Mi-a părut că este icoana iadului. Dar acestea se petreceau sub mine. Multe și mari sunt pericolele la care se expun călătorii în aer.

(Va urma)

EDGAR POĂ.

CRONICA EVENIMENTELOR

Din țară

În primă-vara viitoare se va ține în capitală un congres macedonean convocat de d. V. A. Ureche președintele societății macedo-romină. Scopul acestui congres este d'a arata Europei că Macedonia e o provincie greco-romană și că zadarnice sunt agitațiile Bulgariei pentru cucerirea Macedoniei. — D. Dr. Stoicescu a fost ales senator în colegiul II de senat al județului Ilfov în locul regretatului Țsarcu. — Studentul romin Lucian Bolcas care a fost eliminat din toate universitățile ungurești, își va continua studiile în străinătate pe spesele d-lui Șomănescu, fost senator, care s'a oferit a-l întreține până la terminarea studiilor. Nu putem de cit să felicităm și noi pe d. Șomănescu pentru generoasa d-sale faptă. — Studenții unversitari au ținut Duminică 17 cor. o întrunire publică în sala Dacia în chestia națională. Au vorbit dd. Dumitrescu-Brăila, C. Mușescu și Vulturescu, cari au arătat că trebuie să se lucreze mai cu energie și să se excludă cu totul din politica de partid chestia națională. După întrunire studenții în corpore s'au dus la d. Șomănescu spre a-i mulțumi pentru adevăratele sale simțăminte pe care le-a dovedit cu ocazia ajutorului ce a oferit studentului Lucian Bolcas. — Iată rezultatul alegerei de la societatea

Presei. S'a proclamat președinte ee onoare și decan al ziariștilor d. Hășdeu, iar dd. I. Kalenderu, Tache Ionescu, C. Disescu, dr. Istrate și Iacob Negruzți, membri de onoare. Comitetul s'a format din dd. Laurian, C. Bacalbașa, I. Popescu, Ciocirlan. Th. Speranța, Pisani, Al. Șonțu și Cordoneanu. D-nil Lugomirescu și Z. Arbore, censori, iar d. Conduratu casier.

Din străinătate

O telegramă din Constantinopole anunță că, în capitala Turciei s'a descoperit un complot în contra Sultanului. S'au arestat 4 indivizi și alte persoane compromise în acest complot au fugit. — În Bulgaria întregul cabinet ministerial și-a dat demisia. — Într'o telegramă din Petersburg se spune că Țarul are intențiunea de a se duce în Siberia spre a vizita locurile de acolo și a ameliora soarta condamnaților deportați. — Se crede că în urma stăruințelor Puterilor, congresul macedonean care trebuia să aibă loc la Sofia, nu va mai avea loc. Rusia și Anglia au însărcinat consiliul din Macedonia spre a împiedica pe șefii agitațiunii d'a se revolta. — Procesul intentat de văduva colonelului Henry, luă Reinach venit zilele acestea înaintea Curței cu Jurați, s'a aminat. La ridicarea ședinței s'a auzit un singur strigăt de Traiască armata! s'au născut din această cauză și altercații.

POȘTA REDACȚIEI

De la O't.—Cu regret, nu s'a putut; prea era chestie locală.—*Rada N.*—Am primit lista cu cei 15 abonați. Ți-am expediat premiile. În curînd vom publica.—*Rezzia.* De abia eri să întrunit comitetul. Se publică *Baba Floarea.* Și traducțiuni.—*Rodisi.* Bucata trimisă nu prea are spirit; prea e umorul nemțesc, adesea ori nesărat. Primim cu plăcere, dar mai hazlii.—*I. M.* Nu se poate publica „Un vis. Altele. *Zuzu.* Da, din ele.—*Gabriela.* Sunt ce-va epigramele; dar vedeți avem altele adevărate epigrame. Mai încercați.—*Gérard.* Cu plăcere așteptăm. D-ta denoți mult bun spirit și pe un excelent traducător.—*G. Lăzărescu.* Nu e urită bucata. Se va publica cu mici refaceri.—*Arch Maris.* Zilele următoare veți primi un răspuns prietenesc.—*Gest.* E ceva mai bine, un progres, dar tot încă nu. Înainte și răbdare. *Delasubsol* Craiova.—La subsol. Numerg căci:

Și trec nopți întregi și zile mari
Și eu tot la ea gîndesc
M'nbăt de doru'i, chem lăutari,
Imi vine chiar să 'neburnesc.

Nicolae P. E ceva, e ceva... Dar, mai trebuie exerciții și paciență.—*Fathmé.* Ecletează mult talent și bun simț. Acestea nu, dar așteptăm altele. Nu le scriți cu pseudonim ci cu numele.—*Ion C. Transilvăneanu.* E a Dv. bucata? Dacă da, e un mic capod'operă. Așteptam răspunsul.—*Ciurezu.* Nu, cu regret.—*Corin Delabașeu.* Le-am citit și recitat toate. E în fiecare ceva și în toate încă nu ceea ce trebuie spre a fi publicate.—*Poco.* Nu.—*Elsa.* Probabil că se va publica „Din sborul“ cu corecturi bine înțelese.—*Gr. N. Constand.* Constanța. Aveți toată dreptatea a fi supărat. Vă rugăm călduros a ne trimite din nou. Din neglijență s'au perdut. Așteptăm. *N. Stoicescu.* Pitești. Nu e de d-ta bucata.. De ce? — *Mur.* Buzei. Nu fiind-că e la mijloc dedicația; dar nu se poate.—*Mari-candea.* De ce nu ne trimeteți mai multe bucați. E o speranță că veți fi colaboratorul nostru. Deja cea trimisă este *ceva.* — *P. Daniil.* Ambele au ceva bun și ceva rău. În balanță, răul copleșește. Vorbe de prisos, echivocuri cam impudice în „Poavești“. Altele.—*De la Deleni.* Aceasta nu...

Cea publicată era o bucată superioară. Aceasta, ca să fim sinceri, un subiect banal scris cu totul obicnuit. De la d-ta așteptăm multe.—*M. Cif.* Tătaruși. În poeziile scurte credem că, cu mult exercițiu, a-ți reuși. Vă lipsește buna posedare a limbei. Înainte.—*Celor-alti în No. viitor.*

JOCURI DISTRACTIVE

Cuvânt-Pahar de Șah, Giurgiu.

1.	2.	1.	3.	4.	5.	6.	Un animal
7.	4.	8.	9.	16.	11.	2.	O țară
12.	4.	12.	4.	13.	4.	2.	O pasăre
7.	4.	8.	14.	5.	4.	8.	Armată
12.	4.	15.	4.	8.	11.	2.	Necesară la masă
4.	5.	4.	12.	1.	16.	6.	Un fel de versuri
12.	14.	7.	9.	12.	1.	14.	Un nume
	2.	11.	12.	14.	17.		Animale
			5.	11.	10.		Arbore
			4.	2.	18.		O culoare
			7.	4.	14.		Adverb
19.	14.	18.	8.	14.	6.	20.	Necesar în casă
7.	4.	13.	4.	16.	14.	5.	Un deposit de marfă

Literile din mijloc dau numele unei reviste bine cunoscută.

Deslegările se primesc până la 28 Ianuarie. Se acordă 3 premii.

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor

PUBLICAȚIUNE

În ziua de 11 Februarie, 1899, orele 10 a. m. se va ține licitație publică, orală, în localul Prefecturii de Mehedinți și Romanați, pentru a-rendarea pe un period de 5 ani, începător de la 23 Aprilie, 1899, a canalelor Dunărei, partea stingă, de la Gruia Vădul Vaniga până la apa Izvorul Frumos din jud. Mehedinți și de la gârla Sulului până la Gura Oltului din jud. Romanați. Condițiile de licitație și celelalte detalii sunt coprinse în anunțul No. 23 publicat în Mon. Off. No. 222 din 10 Ianuarie 1899.

Inspector general, **Gr. Antipa.**

La 598e livraison de la *Grande Encyclopédie* vient de paraître. Fidèle aux promesses qu'elle a faites, cette magnifique publication continue à mériter la confiance du public, et par la régularité de sa publication, et par l'excellence de ses articles. On en jugera une fois de plus par l'examen de ceux contenus dans la présente livraison, parmi lesquels nous citerons la biographie des papes *Nicolas* (M. Vollet); celles du tsar *Nicolas I-er* (M. A. Bebidour), du tsar actuel *Nicolas II*, du moraliste *Nicole* (M. Ruyssen); du philosophe *Nietzsche* (M. René Berthelot); une belle étude chimique et physiologique sur la *Nicotine* (MM. Matignon et P. Langlois); un magistral article de M. Trouessart, sur les *Nids*; enfin une belle monographie du département de la *Nivère* par M. André Berthelot, accompagnée d'une magnifique carte en couleurs hors texte.

Envoi franco d'un spécimen de 16 pages contre toute demande affranchie adressée à la Société de la *Grande Encyclopédie*, 61, rue de Rennes, Paris.

MINISTERUL CULTURII ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE

PUBLICAȚIUNE

La licitațiunea ținută în ziua de 19 Decembrie 1898 pentru vânzarea hirtiei maculatură, aflată în depozitul acestui Minister, ne obținându-se un preț avantajos, se aduce la cunoștință amatorilor, că se publică o nouă licitație, care se va ține în ziua de 25 Ianuarie a. c., ora 11 a. m.

Concurentul asupra căruia se va adjudeca provisoriu licitația, va depune ca garanție 10 din prețul oferit.

p. ministru **Șihleanu.**

Capul serviciului; **N. Dumitrescu**

L'EXPOSITION

DE PARIS DE 1900

«L'Exposition de Paris» paraît régulièrement toutes les semaines depuis le 1-er Octobre 1898. (Un numéro toutes les semaines, une série toutes les 4 semaines).

Abonnement complet payable trimestriellement

Les Souscriptions aux abonnements à la publication complète, qui se composera de 120 numéros, soit 30 séries, sont reçues à la Librairie Basile Nicolesco, 8 Str. Biserica Enei.

à Bucarest, au prix de 66 fr. payable 6 fr. en souscrivant.

10 „ tous les trimestres.

— Splendide publicatioa de luxe, grand format 0.38x0.28. L'Ouvrage renfermera environ 2000 gravures et 120 grandes planches hors texte, tirées en couleurs.

BIUROU TECHNIC

ARCHITECTURA-INGINERIE-HOTARNICIE

BUCUREȘTI—STR. DOAMNEI, 19—BUCUREȘTI

Cu un personal ales se oferă Onor. Public a esecuta într'un mod artistic conștiincios și effin planuri de case, parcelări de locuri, hotărnicii de moșii, măsurări, expertise cum și ori-ce lucrări de Arhitectură, Inginerie și Hotărnicie.

Director, Inginer IONESCU STELIAN
EXPERT AL TRIB. ILFOV

A apărut în editura Tipografiei „MINERVA”

Strada Regală 6, București

„CALENDARUL MINERVEI”

— O publicație unică în felul ei —

„Calendarul Minervei” coprinde peste 100 de articole pe cât de interesante, pe atât de instructive.

„Calendarul Minervei” coprinde o compoziție musicală de d. Dinicu și peste 100 splendide ilustrații colorate.

„Calendarul Minervei” este însoțit de mai multe suplimente de artă pe hârtie de cretă (lustruită), are o foarte reușită hartă colorată a naționalităților din Austro-Ungaria; un exact plan în culori al orașului București.

„Calendarul Minervei” coprinde și o parte distractivă: peste 50 de ilustrațiuni umoristice „Calendarul Minervei” este alt-fel cel mai frumos, cel mai util și cel mai interesant Calendar din România.

— Se vinde cu 1 Leu 50 Bani în toată Țara —

Cel ce trimite Tipografiei l. 150, primește Calendarul franco în toată Țara

CAROL A. FRANCKE

BIUROU TECHNIC

Biuroul: Strada Academiei, No. 47

(vis-à-vis de Minist. de Interne)

Depoul: Calea Griviței. No. 81.

MATERIAL DE CONȘTRUCȚIUNI

Ciment, Var alb gras și hidraulic, Grinzi de fer Plăci izolatoare de asphalt, Tablă de fer ondulată, galvanizată, plumbuită și de zinc.

Țevi de Fer, fontă și plumb

INSTALAȚIUNI DE

Încălzire prin Calorifere cu Aburi, Lumină electrică, Fabrici pentru

fabricarea Berei, Fabrici pentru fabricarea Căratizei, Tăbăcării

mașine de ori-ce fel:

Mașine de făcut Ghiță, Mori, Turbine, Cazane, ori-ce fel de Mașini și unelte pentru

lucrarea ferului, lemnului, etc. Motoare, Locomobile, Pompe, Galere, etc.

Mare Depou de Articole pentru Instalațiuni de Gaz, Apă și tot-la-canal

Sală de Expozițiune de Lămpi, etc.

Atelier de Cismărie

— Str. Karagheorghevică No. 13 —

(în fața stab. Hugo)

unde ori-cine se convinge atît de formele cele mai noi de calitate și de soliditatea încălțămîntelor cât și de prețurile moderate.

Cu stimă, IOAN VASILESCU.

FABRICA ROMÂNĂ

DE BERE E. LUTHER

Primul furnisor al Curții Regale

ȘOSEAUA BASARAB ȘI STR. ROSETTI
BUCUREȘTI

BERE EXCELENTĂ (En gros și En detail)
GRĂDINĂ DE VARĂ ȘI SALONUL
DE IARNĂ SPLENDID DECORATE, SUNT
ILUMINATE CU LUMINĂ ELECTRICĂ
DIN UZINA PROPRIE

MÂNCĂRI RECI GUSTOASE

MUSICA MILITARĂ EXECUTĂ ARIELE
CELE MAI PLĂCUTE

Prețuri moderate.—Intrarea liberă

— PICTURĂ —

JEAN SCHULHOFF

6 Strada Vămei 6

(Vis-à-vis de Ambasada Austro-Ungară)

BUCUREȘTI

— ARTE DECORATIVE —

CITIȚI:

ARTIȘTII NOȘTRI

Un interesant și elegant volum cu peste 50 de ilustrații de d. JUAREZ MOVILA.—Prețul 1 leu și 25 bani la toate librăriile.

MAGASINUL de MANUFACTURA SCHWEITZER & C-ine LA DUCIPAL

București, Str. Lipșani, 66. București

Are onoare a înștiința pe stimata sa clientelă atît din Capitală cât și din provincie, că pentru sesoanele de toamnă și de iarnă a primit un bogat asortiment de mătsuri, brocheuri negre și culori, lainagiuri, catifele, plușuri, picheturi și pânseturi.

Toate în curent cu ultima cerință a modei.

Prețurile sunt atît de convenabile în cât onorata noastră clientelă va fi pe deplin satisfăcută. Eșantilioane se trimit după cerere în toată țara.

M. SIMIONESCU

PALARIER

CASA FONDATA IN ANUL 1890

Fost premier timp de 12 ani în magazinul de pălării al d-lui Georges Becher.

Obținând Medalia de Aur la Exp. cooperatoriilor, 94

S'A MUTAT:

DIN PASAGIUL ROMÂN ÎN CALEA VICTORIEI 53

O POVEȘTE ADEVERATĂ (Sau cum se îmbînzesc soacrele)

Aveam o soacră îndrăcită,
Nici n'ași vzut așa ceva,
Sunt sigur că Satan, el însuși,
Nu avea soacră mult mai rea.

M'am plâns, atunci din întâmplare,
Unu prieten de la Gorj,
El m'endemnă să merg cu densus
La magazin la Musiu Forj*)

Lacherdă proaspătă, sardele,
Delicatese fel de fel,
Din bunățile alese
Luarăm noi câte nițel.

Și fața ei morocănoasă
De-o dată 'n bine s'a schimbat,
Iar de atunci, ca s'o fac bună,
Tot de la Forj am cumpărat.

S'o îmbînzesc n'am fost în stare,
Nici dănu-i bani, nici rochiu mii,
De geaba îi luai de toate
Din sutele de prăvălii.

Acolo, poruncii la iere,
La cașcaval de Penteleu,
Salam, și vinuri negre bune
Ce te fac tare ca un leu.

Și Musiu Forj, băiat amabil,
Cinstit și iute ne-a servit...
Când am dat soacră-mi acasă
C'e'i luasem... zău a înlemnit.

De vreți l'a voastre soacre rele
Să le astupați gura cu anu,
Le dați delicatose luate
De la musiu GEORGES GRIDËNU.

*) George Grideanu, magazin cu coloniale «La strugure» delicatose și vinuri alese, Str. Academiei No, 6 vis-à-vis de Hotel Bristol. COSTACHE MODESTU

Tipografia „VOCEA INVEȚATORILOR”, Strada Stavropoleos, No. 6.